



---

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

---

**P8\_TA(2015)0349**

**Извлечени поуки от бедствието с червения шлам пет години след аварията в Унгария**

**Резолюция на Европейския парламент от 8 октомври 2015 г. относно извлечените поуки от бедствието с червения шлам пет години след аварията в Унгария (2015/2801(RSP))**

*Европейският парламент,*

- като взе предвид принципите на политиката на Съюза в областта на околната среда, посочени в член 191 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално принципите, че следва да се предприемат превантивни действия и че замърсителят следва да плаща,
- като взе предвид Конвенцията за защита на морската среда и на крайбрежните райони в Средиземноморието (наричана по-долу „Конвенцията от Барселона“) и протоколите към нея,
- като взе предвид Директива 91/689/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. относно опасните отпадъци<sup>1</sup>,
- като взе предвид Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква а) от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци<sup>2</sup> (Европейски списък на отпадъците),
- като взе предвид Решение 2014/955/ЕС на Комисията от 18 декември 2014 г. за изменение на Решение 2000/532/ЕО, отнасящо се за списъка на отпадъците съгласно Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета<sup>3</sup>,
- като взе предвид мотивираното становище, изпратено от Комисията през юни 2015 г. до Унгария, с което се отправя искане Унгария да повиши екологичните

---

<sup>1</sup> ОВ L 377, 31.12.1991 г., стр. 20.

<sup>2</sup> ОВ L 226, 6.9.2000 г., стр. 3.

<sup>3</sup> ОВ L 370, 30.12.2014 г., стр. 44.

стандарти на площадката на друго хвостохранилище за червен шлам<sup>1</sup>;

- като взе предвид Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО<sup>2</sup> (Директива относно миннодобивните отпадъци),
- като взе предвид Препоръка 2001/331/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. за определяне на минимални критерии за инспекции на околната среда в държавите членки<sup>3</sup>,
- като взе предвид своята резолюция от 20 ноември 2008 г. относно преразглеждането на Препоръка 2001/331/ЕО за определяне на минимални критерии за инспекции на околната среда в държавите членки<sup>4</sup>,
- като взе предвид Решение № 1386/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“<sup>5</sup> (Седма програма за действие в областта на околната среда),
- като взе предвид Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети<sup>6</sup> (Директива относно екологичната отговорност),
- като взе предвид Решение 2009/335/ЕО на Комисията от 20 април 2009 г. относно технически насоки за установяването на финансовата гаранция в съответствие с Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии<sup>7</sup>,
- като взе предвид проучването на Комисията относно осъществимостта на концепцията за общ за ЕС механизъм за споделяне на риска при промишлени аварии<sup>8</sup>,
- като взе предвид доклада, озаглавен „Предизвикателства и пречки пред прилагането на Директивата относно екологичната отговорност“ (окончателен

---

<sup>1</sup> Европейска комисия — информационен документ. Процедури за нарушение през месец юни: основни решения, [http://europa.eu/rapid/press-release\\_MEMO-15-5162\\_bg.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5162_bg.htm)

<sup>2</sup> ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15.

<sup>3</sup> ОВ L 118, 27.4.2001 г., стр. 41.

<sup>4</sup> ОВ С 16 Е, 22.1.2010 г., стр. 67.

<sup>5</sup> ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 171.

<sup>6</sup> ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.

<sup>7</sup> ОВ L 101, 21.4.2009 г., стр. 25.

<sup>8</sup> Проучване на осъществимостта на създаването на фонд за покриване на отговорността за околната среда и щети, възникнали от промишлени аварии. Окончателен доклад. Европейска комисия, ГД „Околна среда“, 17 април 2013 г., <http://ec.europa.eu/environment/archives/liability/eld/eldfund/pdf/Final%20report%20ELD%20Fund%20BIO%20for%20web2.pdf>

доклад, изготвен за Комисията – ГД „Околна среда“, 2013 г.),

- като взе предвид въпросите до Съвета и до Комисията относно извлечените поуки от бедствието с червения шлам пет години след аварията в Унгария (О-000096/2015 – В8-0757/2015 и О-000097/2015 – В8-0758/2015),
- като взе предвид член 128, параграф 5 и член 123, параграф 2 от своя правилник,
- А. като има предвид, че срутването на хвостохранилище на 4 октомври 2010 г. в Унгария доведе до изтичането на почти един милион кубически метра високо алкален червен шлам, който заля няколко селища, уби десетима души, рани почти 150 и замърси големи площи земя, включително четири обекта от „Натура 2000“;
- Б. като има предвид, че червеният шлам във въпросното хвостохранилище е бил опасен отпадък по смисъла на Директива 91/689/ЕИО на Съвета;
- В. като има предвид, че в Решение 2014/955/ЕС на Комисията се посочва изрично, че червеният шлам следва да бъде класифициран като опасен отпадък при липса на доказателства за противното; като има предвид, че това решение се прилага от 1 юни 2015 г.;
- Г. като има предвид, че съществува риск в миналото червеният шлам да е бил погрешно класифициран като неопасен отпадък и в други държави членки, което да е довело до погрешно издадени разрешителни;
- Д. като има предвид, че червеният шлам е миннодобивен отпадък по смисъла на Директивата относно миннодобивните отпадъци, в която се определят изисквания за безопасност по отношение на управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии въз основа, наред с другото, на най-добрите налични техники;
- Е. като има предвид, че са налице също сериозни проблеми със замърсяване на околната среда поради други миннодобивни дейности (напр. използване на цианид при добива на злато) или неправилно третирани опасни отпадъци в различни държави членки;
- Ж. като има предвид, че с Препоръка 2001/331/ЕО се цели по-стриктно спазване и допринасяне за едно по-последователно прилагане и изпълнение на законодателството на ЕС в областта на околната среда;
- З. като има предвид, че в резолюцията си от 20 ноември 2008 г. Европейският парламент описва прилагането на правото в областта на околната среда в държавите членки като непълно и непоследователно и настоятелно призовава Комисията да представи законодателно предложение относно инспекциите на околната среда до края на 2009 г.;
- И. като има предвид, че в Седмата програма за действие в областта на околната среда се посочва, че ЕС ще разшири изискванията за инспекции и наблюдение по такъв начин, че да се обхване по-широкият кръг на законодателството в областта на околната среда и да се развие допълнително капацитетът на равнище ЕС за подкрепа на инспекциите;
- Й. като има предвид, че Директивата относно екологичната отговорност (ДЕО) цели

да установи рамка за екологична отговорност, основаваща се на принципа „замърсителят плаща“, и изисква от държавите членки да насърчават разработването на инструменти и пазари за финансови гаранции чрез подходящи икономически и финансови оператори; като има предвид, че в член 18, параграф 2 се изисква Комисията да представи доклад до Европейския парламент и Съвета преди 30 април 2014 г., който все още не е представен;

- К. като има предвид, че в изготвения за Комисията доклад за 2013 г. относно прилагането на Директивата относно екологичната отговорност се заключава, че транспонирането на директивата в националното законодателство на държавите членки не е довело до равнопоставени условия, а до смесица от режими на отговорност за предотвратяване и отстраняване на екологични щети в целия ЕС;
- Л. като има предвид, че през 2010 г. Комисията като реакция на бедствието, предизвикано от изтичането на червен шлам, заяви, че ще преразгледа въпроса за въвеждане на хармонизирана задължителна финансова гаранция дори преди преразглеждането на Директивата относно екологичната отговорност, предвидено за 2014 г.;
1. Отбелязва, че бедствието, предизвикано от изтичането на червен шлам през 2010 г., е най-тежката промишлена катастрофа в Унгария, и отдава почит на паметта на жертвите по повод петата годишнина от това трагично събитие;
  2. Признава бързата и ефективна намеса на националните органи по време на фазата на реакция при криза, както и големите усилия, положени от гражданското общество по време на безпрецедентното бедствие;
  3. Припомня, че Унгария задейства Механизма за гражданска защита на ЕС и ѝ бе изпратен европейски експертен екип за изготвяне на препоръки, наред с другото относно начините за намиране на оптимални решения за неутрализиране и намаляване на щетите;
  4. Отбелязва, че бедствието, предизвикано от изтичането на червен шлам, може да има връзка с лошо прилагане на правото на ЕС, със слабости при инспекциите, с пропуски в съответното законодателство на ЕС и с поведението на оператора на обекта;
  5. Изразява загриженост, че сякаш почти никакви поуки не са извлечени през последните пет години, тъй като продължава лошото прилагане на съответните законови актове на ЕС и международни конвенции и продължават да съществуват слабости при инспекциите, като почти никой от пропуските в съответното законодателство на ЕС не е бил отстранен оттогава;
  6. Посочва Директивата относно миннодобивните отпадъци и Европейския списък на отпадъците като сфери, по отношение на които се поражда особена загриженост;
  7. Изразява загриженост, че подобни обекти съществуват в няколко държави членки; призовава държавите членки да гарантират, че се извършват подходящите инспекции;
  8. Призовава всички държави членки, които разполагат с хвостохранилища за

червен шлам, да преразгледат въпроса дали червеният шлам е бил правилно класифициран като опасен материал и да преразгледат всички разрешителни, които са били издадени въз основа на неправилни класификации, във възможно най-кратък срок; призовава Комисията да гарантира, че държавите членки предприемат действия и съответно докладват на Комисията, и призовава Комисията да публикува доклад относно действията, предприети от държавите членки, до края на 2016 г.;

9. Счита, че е от съществено значение да се обърне по-голямо внимание на предотвратяването на бедствия, като се има предвид, че е имало сходни екологични инциденти и в други държави членки;
10. Призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за гарантиране на цялостното изпълнение и правилното прилагане на цялото приложимо законодателство на ЕС и всички приложими международни конвенции не само по отношение на производството на алуминий и доброто екологично управление на червения шлам, но също и по отношение на доброто екологично управление на опасните отпадъци изобщо;
11. Подчертава, че е необходимо да се прилагат строго най-добрите налични техники за управление на отпадъците от миннодобивната промишленост, и призовава за пълно преминаване към използването на сухи технологии за обезвреждане на отпадъци до края на 2016 г., като същевременно се гарантира, че това не води до замърсяване на въздуха или водите;
12. Призовава Комисията да постави по-силен акцент върху научноизследователската и развойната дейност в областта на предотвратяването и третирането на опасни отпадъци;
13. Настоятелно призовава Комисията да изготви насоки за извършване на стрес тестове на съществуващи мини с големи хвостохранилища;
14. Счита, че за ефективното предотвратяване на замърсяването са необходими строги правила за инспекции в областта на околната среда и подходящи действия, за да се гарантира прилагането им;
15. Призовава държавите членки да подобрят работата на своите национални контролни органи в областта на околната среда, за да могат те да извършват прозрачни, редовни и систематични проверки на промишлени обекти, включително чрез гарантиране на независимост, предоставяне на достатъчни ресурси и определяне на ясни отговорности, както и чрез насърчаване на засилено сътрудничество и координирани действия;
16. Призовава Комисията и държавите членки да подобрят наблюдението, като допълват съществуващите инструменти със задължителен и незадължителен характер и същевременно избягват ненужната административна тежест;
17. Отново отправя своя призив към Комисията да излезе със законодателно предложение за екологични инспекции, което да не създава допълнителна финансова тежест за промишлеността;
18. Настоятелно призовава Комисията да разшири обхвата на задължителните

критерии за инспекции от страна на държавите членки, за да бъде обхванат по-широк кръг от достижения на правото на ЕС в областта на околната среда, както и за да се развие на равнище ЕС капацитет за подкрепа на инспекциите на околната среда;

19. Изразява загриженост, че значителните разлики между режимите на отговорност в ЕС може да уронят общите стандарти и да изложат някои държави членки и региони на по-голям риск от екологични бедствия и финансови последици от тях;
20. Счита, че заслужава съжаление фактът, че Комисията все още не е представила своя доклад по силата на Директивата относно екологичната отговорност; призовава Комисията да извърши това преди края на 2015 г.;
21. Призовава Комисията да гарантира, по време на текущия преглед на Директивата относно екологичната отговорност, че предложението за преразглеждане изцяло прилага принципа „замърсителят плаща“;
22. Настоятелно призовава Комисията да проучи как се прилага Решение 2009/335/ЕО на Комисията в държавите членки и дали таваните за утвърдените инструменти за финансова гаранция са достатъчни; настоятелно призовава Комисията да предложи хармонизирана задължителна финансова гаранция;
23. Призовава Комисията и държавите членки да осигурят прозрачност относно финансовите аспекти на отстраняването на екологичните вреди вследствие на бедствия, включително финансовото обезщетяване на жертвите;
24. Призовава Комисията да излезе със законодателно предложение относно достъпа до правосъдие по въпроси, свързани с околната среда, в съответствие с разпоредбите на Седмата програма за действие за околната среда; призовава Комисията да извърши това преди края на 2016 г.;
25. Подчертава значението на включването на местните органи, гражданите и гражданското общество в процеса на вземане на решения относно обезвреждането на опасни отпадъци и в планирането на мерките за управление на риска;
26. Приканва компетентните органи да информират редовно обществеността за положението със замърсяването на околната среда и за евентуалните последици върху флората и фауната, както и върху здравето на местното население;
27. Приканва Комисията да продължи да разработва концепцията за общ за ЕС механизъм за споделяне на риска при промишлени аварии при пълно спазване на принципа „замърсителят плаща“, за да бъдат покривани евентуални разходи, които надхвърлят едно високо равнище на задължителни финансови гаранции;
28. Счита, че такъв специализиран общ за ЕС механизъм за споделяне на риска при промишлени аварии следва да обхваща и отстраняването на стари екологични проблеми, които все още представляват опасност за обществото и за които поради действащата правна рамка не съществува субект, който да носи обективната отговорност и който би могъл да покрие разходите по отстраняването на проблемите;
29. Подчертава значението на сътрудничеството и солидарността на равнище ЕС в

случай на екологични и промишлени бедствия;

30. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите членки.